

มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
ครั้งที่ 1/2543 (ครั้งที่ 71)
วันพุธที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2543 เวลา 14.00 น.
ณ ห้องประชุม 3201 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 3 รัฐสภา

1. การประเมินสถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
2. การขอทบทวนบทบาทและหน้าที่ขององค์กรในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ
นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการ

เรื่องที่ 1 การประเมินสถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2542 เห็นชอบแนวทางในการแก้ปัญหา น้ำมันราคาแพง ประกอบด้วย การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การเลือกใช้พลังงาน การตรึงราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว การลดต้นทุนในการผลิตไฟฟ้า การเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง การส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคคมนาคมขนส่ง การเจรจาปรับลดราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น การตรึงราคาค่าโดยสารรถไฟและรถประจำทาง และการปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลชั่วคราวเป็นเวลา 3 เดือน

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำมันราคาแพง สรุปได้ดังนี้

2.1 การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงาน สพข. ได้เร่งรัดการดำเนินการตามแผนอนุรักษ์พลังงานให้มีประสิทธิภาพและมีผลเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การเร่งดำเนินการอนุรักษ์พลังงานในโรงงาน ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในอาคารของรัฐ ส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพในการใช้พลังงานสูง

เร่งรัดให้มีการกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพการใช้พลังงานสำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ไฟฟ้า และกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพการใช้พลังงานขั้นต่ำ รวมทั้งการติดฉลากแสดงระดับประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และส่งเสริมให้มีการ จัดตั้งศูนย์ทดสอบประสิทธิภาพพลังงานที่มีมาตรฐาน ตลอดจนเร่งดำเนินการอนุรักษ์ พลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานในสาขาขนส่ง

2.2 การเลือกใช้พลังงานให้เหมาะสม ประกอบด้วย การส่งเสริมการใช้น้ำมันเบนซิน ให้ถูกชนิด การลดการใช้น้ำมันเตาและดีเซลในการผลิตไฟฟ้า การส่งเสริมให้มีการใช้ พลังงานหมุนเวียนให้มากขึ้น การกระจายแหล่งและชนิดของเชื้อเพลิงในระยะยาว เพื่อเพิ่มความมั่นคงในการจัดหาเชื้อเพลิงของประเทศ

2.3 การตรึงราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว โดยใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจ่ายเงินชดเชย เพื่อตรึงราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว ซึ่งกองทุนน้ำมันฯ จะสามารถตรึงราคาได้ เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 11 เดือน

2.4 การลดต้นทุนในการผลิตไฟฟ้า โดยได้มีการผ่อนผันให้ กฟผ. สามารถใช้น้ำมัน เตากำมะถันไม่เกิน 1.0% และค่าแอสฟัลท์ในระดับปกติ มาใช้ในโรงไฟฟ้าพระนคร เหนือใต้ และ ปตท. อยู่ระหว่างการเจรจากับโรงกลั่นน้ำมันและ กฟผ. เพื่อหาทาง เลือกต่างๆ ที่จะทำให้น้ำมันเตาที่จำหน่ายให้ กฟผ. มีราคาต่ำที่สุด

2.5 การเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยศูนย์ป้องกัน และปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงโดยมีขอบข่ายกฎหมาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศปนม.) ได้เพิ่มความเข้มงวดมากขึ้นในการติดตาม ตรวจสอบ เพื่อป้องกันปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

2.6 การส่งเสริมให้มีการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคคมนาคมขนส่งมากขึ้น โดยสนับสนุน การขยายจำนวนรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง ขณะนี้ ปตท. อยู่ระหว่าง การศึกษาและพัฒนาเพื่อให้โครงการสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.7 การเจรจาปรับลดราคา ณ โรงกลั่น ขณะนี้ ปตท. อยู่ระหว่างการเจรจากับโรง กลั่นน้ำมัน เพื่อปรับลดราคา ณ โรงกลั่นของน้ำมันเชื้อเพลิง

2.8 กระทรวงคมนาคม รับผิดชอบดำเนินการตรึงราคาค่าโดยสารสำหรับรถโดยสารประจำ ทางของ ขสมก. รถไฟ และรถโดยสารของบริษัท ขนส่ง จำกัด รวมทั้ง ให้พิจารณา ลดค่าธรรมเนียมที่เก็บจากรถร่วมบริการเพื่อเป็นการลดต้นทุนของผู้ประกอบการ โดย ให้พิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลังในการพิจารณารายได้ส่วนอื่นมาชดเชย

2.9 กระทรวงการคลัง ได้ปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลเป็นการชั่วคราว ระยะเวลา 3 เดือน มีผลตั้งแต่วันที่ 6 ตุลาคม 2542 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2543 ทำให้ ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลลดลง 0.50 บาท/ลิตร และได้ปรับเพิ่มภาษีสรรพสามิตของ ยาสูบ มีผลตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2542 เป็นต้นมา และคณะกรรมการพิจารณา นโยบายพลังงาน ได้ปรับลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของน้ำมันดีเซล เป็น 0 บาท/ลิตร เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบของราคาขายปลีกที่จะสูงขึ้นเมื่อครบ

กำหนดขึ้นภาษีสรรพสามิต ตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 2543 เป็นต้นมา ทำให้ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วปรับสูงขึ้นเพียง 0.23 บาท/ลิตร

3. ราคาน้ำมันดิบในเดือนมกราคมได้ปรับตัวสูงขึ้น มีสาเหตุมาจากแนวโน้มการขยายเวลาการจำกัดการผลิต สภาพอากาศที่หนาวเย็นมากในอเมริกาและแคนาดา ทำให้ความต้องการน้ำมันดิบสูงขึ้น และข่าวการส่งออกน้ำมันของอิรักที่จะลดลง โดยน้ำมันดิบ WTI ปรับตัวสูงขึ้น \$4.5 ต่อบาร์เรล อยู่ในระดับ \$ 29.9 ต่อบาร์เรล น้ำมันดิบดูไบปรับตัวขึ้น \$1.5 ต่อบาร์เรล อยู่ในระดับ \$ 24.7 ต่อบาร์เรล และราคาน้ำมันสำเร็จรูป ในตลาดจอร์จทาวน์ปรับสูงขึ้นเช่นกัน จากการลดกำลังกลั่นในสิงคโปร์และอินเดีย และการปิดของโรงกลั่น ไทยออยล์ ปริมาณน้ำมันสำเร็จรูปเข้าสู่ตลาดน้อยลง ในขณะที่แรงซื้อน้ำมันมีมาก โดยน้ำมันเบนซินและดีเซล สูงขึ้น \$3 - 4 -ต่อบาร์เรล มาอยู่ในระดับ \$31 -ต่อบาร์เรล- -น้ำมันก๊าดสูงขึ้น \$2.7 ต่อบาร์เรล เป็น \$33.9 ต่อบาร์เรล น้ำมันเตาราคาเฉลี่ยลดลง \$ 1 ต่อบาร์เรล แต่หลังจากกลางเดือนราคาได้ปรับตัวสูงขึ้นมาอยู่ในระดับ \$23.2 ต่อบาร์เรล

4. ราคาน้ำมันในประเทศในเดือนมกราคม ช่วงต้นเดือนมีการปรับราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลขึ้น 23 สตางค์/ลิตร จากการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิต ซึ่งถูกชดเชยด้วยการปรับลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนหนึ่ง และได้มีการปรับราคาน้ำมันเบนซินและดีเซลขึ้นอีก 2 ครั้ง รวม 60 และ 50 สตางค์/ลิตร ตามลำดับ ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และ 87 และน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ณ วันที่ 26 มกราคม 2543 อยู่ในระดับ 14.39, 13.59, 13.17 และ 11.52 บาท/ลิตร- ตามลำดับ ค่าการตลาดและค่าการกลั่นเฉลี่ยอยู่ในระดับ 1.02 และ 0.69 บาท/ลิตร

5. สพข. คาดการณ์แนวโน้มของราคาน้ำมันว่า ราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปจะอยู่ในระดับสูงสุดในเดือนมกราคม หลังจากนั้นสภาพอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น ความต้องการใช้น้ำมันจะเริ่มลดลง และค่าการกลั่นดีเซล จะทำให้โรงกลั่นเพิ่มการผลิต รวมทั้งภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวจากราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับสูง จะทำให้ราคาน้ำมันดิบเฉลี่ยของไตรมาสแรกอยู่ในระดับเดียวกับไตรมาสก่อน โดยน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยอยู่ในระดับ \$22-23 ต่อบาร์เรล และราคาน้ำมันสำเร็จรูปจะอ่อนตัวลง ซึ่งจะมีผลทำให้ราคาขายปลีกของไทยมีแนวโน้มที่จะอ่อนตัวเช่นกัน

มติของที่ประชุม

1. ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ติดตามประเมินสถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างใกล้ชิด
2. ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์ ประเมินผลกระทบต้นทุนสินค้าและบริการในสาขาที่เกี่ยวข้องจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการบรรเทาผลกระทบที่ชัดเจน
3. ให้กระทรวงการคลัง พิจารณาความเป็นไปได้ในการนำกองทุนต่างๆ ที่มีการจัดตั้งอยู่ทั้งหมดในขณะนี้ว่าสามารถนำมาใช้ในการบรรเทาผลกระทบในสาขาต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด

4. ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลมาจากราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น
5. ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จัดทำรายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินการอนุรักษ์พลังงานในอาคารควบคุมและโรงงานควบคุมภายใต้แผนอนุรักษ์พลังงาน

ทั้งนี้ ให้นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ในการประชุมวันพุธที่ 2 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่องที่ 2 การขอทบทวนบทบาทและหน้าที่ขององค์กรในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2539 มอบหมายให้กองทัพเรือเป็นศูนย์กลางในการจัดทำแผนงานปราบปราม ควบคุมและประสานการปฏิบัติงานกับกรมศุลกากรและกรมตำรวจในการปราบปรามทางทะเลให้เป็นเอกภาพ รวมทั้งเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลข่าวสารในการปราบปรามทางทะเล ประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานในพื้นที่ทางทะเลจนถึงชายฝั่ง เพื่อแก้ไขปัญหาและจุดอ่อนด้านความพร้อมของการปราบปรามทางทะเล โดยให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวก เพื่อประสานการปฏิบัติงานแก่กองทัพเรือโดยตรง
2. กองทัพเรือได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจปราบปรามทางทะเล (ศอปล.) ขึ้นเพื่อดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมาย แต่จากการประเมินผลการดำเนินการในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา(ปี 2539 - 2542) พบว่าศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจปราบปรามทางทะเลมิได้มีการใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง โดยการดำเนินการจับกุมของแต่ละหน่วยงานต่างเป็นเอกเทศ มิได้มีการประสานงานข้อมูลข่าวสารการปราบปรามทางทะเลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และไม่สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายให้เป็นศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจปราบปรามทางทะเล โดย 4 ปีที่ผ่านมา กองทัพเรือสามารถจับกุมน้ำมันเถื่อนได้เฉลี่ยเพียงปีละ 2.6 แสนลิตร หรือคิดเป็นร้อยละ 4 ของการจับกุมทั้งหมด ในขณะที่กรมศุลกากรสามารถจับกุมได้ร้อยละ 18.4 และกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางสามารถจับกุมได้ถึงร้อยละ 77.6
3. ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอความเห็นไว้ เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เห็นควรมอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง (ศปนม.) เป็นศูนย์กลางการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งทางบกและทางทะเล ด้วยเหตุผลดังนี้

3.1 การประกาศเขตต่อเนื่องไปอีก 12 ไมล์ทะเล ทำให้ตำรวจน้ำและเจ้าหน้าที่ศุลกากรสามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น อีกทั้ง 2 หน่วยงานยังได้พัฒนาขีดความสามารถในการหาข้อมูลข่าวสารได้เอง จนกระทั่งสามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้บ่อยครั้งโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาข้อมูลข่าวสารของกองทัพเรือในการปฏิบัติงาน ดังนั้นความจำเป็นในการพึ่งพาการลาดตระเวนของกองทัพเรือที่จะช่วยสนับสนุนด้านการข่าวให้แก่ตำรวจน้ำและเจ้าหน้าที่ศุลกากรจึงหมดไป

3.2 การลักลอบค้าน้ำมันเถื่อนได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบออกไป เป็นการลักลอบนำสารโซลเวนท์ปลอมปนในน้ำมันเชื้อเพลิง และการขโมยก๊าซธรรมชาตินำมาส่องออกโดยมิได้ถูกส่งออกไปจริง ทำให้ภารกิจในการตรวจเฝ้าการลักลอบนำเข้าน้ำมันทางทะเลลดลง

3.3 ปัจจุบัน ศปนม. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการป้องกันและปราบปรามฯ ทางบกอยู่แล้ว ดังนั้นการกำหนดให้ ศปนม. -เป็นศูนย์กลางประสานงานทั้งทางบกและทางทะเล จึงทำให้การทำงานมีความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพสูงสุด

3.4 สามารถประหยัดงบประมาณจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ โดยในส่วนของกองทัพเรือให้ขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินเป็นหลัก

4. คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน (กพง.) ในการประชุม ครั้งที่ 1/ 2542 (ครั้งที่ 31) เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2542 จึงได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบให้ทบทบทบทบและหน้าที่องค์กรในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบให้มีการทบทบทบทบและหน้าที่องค์กรในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้
 - 1.1 ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2539 ในการมอบหมายให้กองทัพเรือเป็นศูนย์กลางในการประสานงานปราบปรามทางทะเล และมอบหมายให้ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง (ศปนม.) กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำหน้าที่แทนกองทัพเรือในการเป็นศูนย์กลางในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง และการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งทางบกและทางทะเล
 - 1.2 ให้กองทัพเรือ กรมสรรพสามิต กรมทะเบียนการค้า กรมศุลกากร กรมประมง กรมเจ้าท่า และการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยให้ความร่วมมือทั้งด้านการประสานงาน การให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบ จับกุมผู้กระทำผิดและร่วมตรวจสอบจับกุมผู้กระทำผิด เมื่อได้รับการร้องขอจาก ศปนม.

- 1.3 มอบหมายให้ ศปนม. กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง จัดทำข้อเสนอการจัดทำโครงข่ายการประสานการปฏิบัติงานของ ศปนม. ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบกระทำผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติต่อไป
 - 2. ให้กรมทะเบียนการค้า กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต ร่วมกันตรวจสอบปรับปรุงข้อมูลการส่งออกน้ำมันให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป
-